

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
27 Novemb. st. v.
Joi 9 Decemb. st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.
Redactiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 91.

ANUL XVI.
1880.

Pretul pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Românî'a 2 galbeni.

Stam Țile 'ntregi!

Stam Țile 'ntregi în contemplaři,
Priviam unu firu de ierba
Si în a tómcîi mândre seri
O stelisióra dalba;

Si deminetti'a imi placea
Sê suiu pe-unu vîrfu de stîncea,
S'admiru lunili'a ce scadea
Si rîu 'n valea-adîncea.

Si sê me perdu cu gîndul meu
Pe ceriu, pe stînci frundiose,
Cu mormurul unui pereu
Sê sboru în lumi voióse.

Natur'a si frumseti'a ei
Gîndeam cã sunt create
Se veselêscã anii mei
Cu fericiri visate;

Gustam placeri din paradisu,
Placeri ce dau viétia;
Ah! unde esti adi dulce visu
Din dalb'a-mi tinerétia?

Adi când vr'odata cu-al meu doru
Me suiu pe-unu vîrfu de stîncea,
Desierturi triste me 'nconjoru
Si plîngu cu giale-adîncea;

Cãci nori diarescu pe ceriuri sus
Si sórele în cétia;
Vai! multe viscoli ce m'ajunsu
Sdrobiru a mea junétia.

V. B. Muntenescu.

O caletoria la nunta.

— Schitia dela satu. —

(Fine.)

Acésta esclamațiune causã frica generala, din care — v'o marturisescu — nici eu nu formam esceptiune. O lupta cu lupii! Numai ast'a mai lipsiã, pentru ca cup'a placerilor de pân'acuma sê fia plina! Ce bine erã, de remâneam eu acasa, macaru și obositu, la mès'a mea de scrisu, în locu de a veni p'aice sê-mi facu distractiune luptându-me cu lupii!

Târđie erau tóte tînguirile! Me aflam în mijlocul unei mări de tina, și din departare urlau lupii. Din locul meu nu puteam sê disparu.

Ca fric'a nòstra sê fia și mai mare, unu cãrdu de cióre a și începutu a se ivi deasupra capetelor nòstre, par cã ni presimțeau sórtea.

Tabloul erã completu. Amicul meu grabi a-si liniscei sóci'a, dicéendu cã urletul acela nu e de lupi. „Dar în casul cel mai reu, încheiã el, revolverul c la mine“.

Eu scieam, cã ast'a e o amagire, pentru cã revolverul a ramasu acasa. Cu tóte aceste, aretai și eu curagiu, spunéendu cã și la mine e unu revolveru. de și n'am avutu de când sîm nici unu.

Dar tóta liniscirea nòstra nu avu mare efectu. Fric'a remase dominanta. Și nu sciú ce s'ar fi întemplat, deca în departare nu s'ar fi ivitu unu omu mându patru boi?

Urletul se îndepartã, și omul cu boii se apropiã. Nu peste multu îl cunoscuramu. Erã cocierul, care a mersu dupa cai.

Trecura trei óre dupa miédiasi. Așã dara, tocmai patru óre petrecuramu noi în aceiasi locu. Începea a se înserã. Grozavu! Dar în fine cocierul cu boii sosi. El ni spusé, cã pân'atunce nu sosira acasa caii, deci a adusu boii. Acestia ne vor scóte mai siguru.

Așã e datin'a în părțile de jos ale Ungariei.

Nu-mi pasã mie sê fi adusu chiar și magari, numai sê ieșimu în fine din aceste bálti, și sê sosimu cel puçin pe sêra la nunta.

Dómni'a se cam necasíea, cãci o cam genã sê întrãmu la ospetiu cu caru de boi. Dar în sfirșitu n'avea ce face nici ea. Boii se prinséa la jugu și porniramu... încetinelu...

Și mergeamu așã de linu, încât cugetam cã nu vom sosi nici pâna la miédilu noptii. Me înșelai. Când sosiramu, inea n'au trecutú — șapte óre.

Sosirea nòstra produsé ilaritate generala. Jocul se intrerupsé și toti ieșira sê ne veda.

Damele mele, par cã nu s'ar fi întemplatú nimica, se detera jos din trasura cu faciã viala și cu elasticitate, apoi iute (adeca în o óra și jumetate) isi facura toaletele și se dusera în sal'a de dantú.

Dar eu udu și degeratu de frigu, nu eram în stare sê stau pe picóre. Imi cerui o odaia, me culcai în patu, acolo me prinséa frigurile și me scuturara pâna 'n alta și deminetti'a...

De atunce apoi, când cineva me invita la asemene distractiune, i multiamescu frumusu, și i respundu, cã nu potú merge, cãci am multu de lucru.

Iosif Vulcanu.

S A E O N U

Fulgi de nea.

— *Tipuri vieneze.* —

Fiti bineveniti fulgișori gingasi!

Ângerii își scutura aripele albe stralucitoare și voi ve deslipiti cu ușurință; descindeți din regnul visului pe pământul la realitatea necrutătoare, ce în scurtu timpu ve va preface în fina urita.

Ce presemne blânde, ce curieri albi-schinteitori are iern'a rece. Ea aduce pământului somnu recreatoriu, trebe prin urmare să-i țese visuri placute. La contemplarea dulce a naturii atât de dese-ori am doritu a fi ființa sêu suflare libera de scortî'a acest'a de lutu, spre a me puté identifică cu suflarea naturii, a muri tómn'a și a renasce primavér'a, a fi bóre sêu zefiru ce adia crinii blondi ori castanii, ce valuréza pe unu sinu, plinu de placeri sêu pe umeri ca marmora alba!

Dorintî'a acêsta înse disparea îndata ce auđiam vântul alergatoru siuerindu pe sub streșinele edificielor, dar atunci îmi vineati în minte voi fulgi ușurei, ce în veci sânteti purtati de vântu și atunci de nou a si fi doritu a fi liberu.

Sermana judecata, te întórce omul cum i place!

Fiti bineveniti fulgișori gingasi; salute voue presemnele realității!

Fluturati în pace, dar nu ve atingeti de față copilei, ce alérge plecata înainte spre a scapă de voi. Sburdalnicilor, voi dicitî că-i vreti binele, stergându-i de pe față o cantitate mare de poudre-de-riz, căci e stricacîsosa pelei. Are lécu în contra vóstra, pórtă velu pe față.

Ceva curiosu: dra Lucia e frumoșă și ușuratică, apoi pe lângă alte calități bune e și cu minte; ea scie că noptile de ierna sânt lungi, și-a propusu dara a le scurtă prin ceva distracțiuni placute, și creerișorii ei fini au și aflatu îndata unu mijlocu acomodatu spre a scapă de uritu, anume frumoș'a dra și-a propusu a se maritá, căci dóra așá facu tóte fetele de etatea ei; fiitoriu ei mire e unu oficieru bravu, ce în tóta sér'a își bate sabi'a de pardosél'a, ce duce în alee pe lângă ferést'a Luciei.

Frumósei dre i placu armele, a greșitu natur'a că nu a facutu-o capitanu.

Înse faim'a ce nu mai scornesce; dice că unu tineru juristu, auđindu despre vointî'a trei Lucia, ar fi pașitu să impedece actul casatoriei pe cale judiciare, legitimându-si procederea prin unu tencu de epistole amoróse, ce aru fi primitu în scurtu timpu, ca semnu de iubire fără margini, dela frumoș'a dra. Ea pretinde a-i se tramite epistolele îndereptu, căci sânt scrise de ea, prin urmare sânt ale ei: juristul înse afirma cumca i competu lui: caus'a se pertractéza judiciaru.

Vom vedé cui aparținu, persónei, ce le-a scrisu, sêu celei, carei i s'au scrisu.

Ce timpu rece; se împlinesce profeti'a țiganului; fulgișorii plana prin aeru în mulțime mare, o raza strabate printre ei, apoi se retrage deodata recunoscându-si puterea sa debila.

E frigu, e pré frigu.

„Unu paharu de vinarsu!“ strigă întrându într'o butica unu barbatu în vërsta, ce purtá pe capu unu cilindru vechiu, póte din 1830, când va fi fost împarțasitu în mare onóre purtându și epitelul de „nou“, picíórele lui góle se vedeau din ciobótele tinóse, perul capulu și barb'a nepeptenate; trasurile feței în genere arata unu desgustu o antipatiá.

Și nu demultu omul acesta erá barbatul unei femei frumoșe și tatalu a doi copii, purtá unu oficiu din care se putea susține pe sine și famili'a sa în modu onestu. Înse deodata prin o învinuire, póte nedrépta, ajunsé bietul omu în carceru de doi ani, dupa care restimpu, desperatu și rușinatu, nu a mai voitu a se aretá muierii sale nici copíilor necrescuti, cari prin urmare l'au ținutu a fi mortu. Muieru lui s'a maritatu a dóu'a óra și în rugacîunile sale adauge și numele barbatulu seu mortu de multișoru, adaugédu și unu „fia iertatu“.

„Copile, ce face muma-ta?“ — întrebá omul acesta pe fiul seu ce trecea pe dinaintea buticei amintite, și de care el nu fu cunoscutu.

„Muma mea e sânetósa și lucra tóta diu'a!“ — respunse copilul.

„Dar tatalu teu?“

„Eu nu am tata, el a muritu de multu!“

„Muritu, muritu!“ Și copilul se departá. „Înca unu paharu de vinarsu!“ — strigá sermanul omu desperatu, și cu mânic'a vestmântulu sterse o lacrima amara, ce se scurse pe obradîul seu.

Se însereza.

Fulgii tremurândi nu încéta de a se jucá prin aeru. Fiti bineveniti fulgișori de nea, spirite, ce aduceți pământulu somnul dulce; viétî'a e mincuna, somnul e tipul mortii și mórtea e adeverul.

T. Bota.

C e n o u ?

Moștenitorul de tronul Rudolf petrece în Boemi'a la príncipele Schwarzenberg, luându parte la vênátórele arangiate de acesta. Altelî'a Sa va merge la Brusela cătra línea septemánei. Cu asta ocasiune înregistrámu, că balul ce municipiul Viena va da în teatrul de opera cu ocasiunea nuntii moștenitorulu de tronul, va avé unu interesu particularu prin grupele costumate, cari vor trece înainte parechei nóue, depunédu-i omagele. O grupa va represintá niște cetățieni și cetățene de cotate finera, în costumele diferitelor epoce și naționalități; cealalta grupa va înfașisá portul poporalu al diferitelor popóre din Austri'a. În ambele grupe se vor aflá câte nóue-șeci de parechi, între cari junimea din Viena a și începutu a se înscrie în numeru mare.

Sciri personale. *Di dr. At. M. Marienescu*, judecatoru la tribunalul din Timișóra, a fost numitu judecatoru suplentu la tabl'a regéscă din Budapesta. Felicitámu din ánima pe onorab. nostru amicu la acêsta înaintare! — *Rds. D. Ieroteiu Belesiu*, vicaru-președinte al consistoriulu gr. or. din Oradea-mare, a mersu sâmbet'a trecuta la Arad.

Diet'a vineri n'a ținutu ședințá. Sâmbeta a desbatutu legea financiála, și anume apropiáțiunea. Acêsta a decursu linu. Dupa ce raportorul Alesandru Hegedüs a recomandat prin puține cuvinte primirea ei, Ernusztl în numele opozițiunii moderate a respins'o, căci din caus'a políței financiale și administrative a guvernulu, nu are încredere în acesta; nici Ludovic Mocsáry (stâng'a estrema) nu o votá, căci escluderea legilor de contribuțiune știrbescu dreptul de controlare al dietei, la care i reflectá apoi Hegedüs. Nici Ónossy nu primi proiectul de lege. Cu atât mai puțin Alesandru Csanády, carele dupa datina, și de asta-data atacá fórté aspru pe ministrul-președinte Coloman Tisza. „Asupra președintulu consiliulu — díse el — a raportatu victoria spiritul reu al vanității“, renegându-si trecutul și príncipiile, și din caus'a acêsta „publicul patrioticu al Dobriținulu l'a esilatu din sinul seu: Rom'a calvina pe iesuitul calvinu“. A vorbitu și Jókai spriginíndu proiectul, cu care apoi se încaierara în reflexiuni Gavril

Ugron și Helfy. Stefan Bittó a luat cuvântul pentru ca să răspundă la o reflecție a lui Jókai, și să protesteze în contra presupunerii, că dânsul prin cuvântarea sa din urma ar fi făcut răspundător pe Széll pentru actuala situație financiară. În fine proiectul de lege s'a votat prin simpla scolare. Apoi se desbatura petițiunile, după cari Blasiu Orban a interpelat pe ministrul de interne, deca guvernul voiesce să ușoreze spre a se întorche în patria ungurii cari în 1848—9 au emigrat în Români'a și în alte țeri, al căror număr se urca la 10,000 și cari deja au cerut voi'a d'a se pute întorche?

Cas'a magnatilor septemân'a acést'a desbate bugetul anului 1881. Președintele Majláth a invitat pe toti membrii a se înfași în număr mai mare la aceste ședințe importante, căci la din contra va fi silitu a ordona să se cetesca catalogul, ca astfel să se constate, cine-su accia cari nu vreu să useze de cel mai frumosu dreptu constituționalu al lor.

Despre vânătoarele din Maramureșu, la cari în lun'a trecuta luă parte și moștenitorul de tron Rudolff, gasim într'unu diariu de specialitate niște schițe din cari reproducem și noi următoarea. Într'o sêra, când societatea obosita se întorcea iêrasi cătra casa, fără de a fi vedutu ursu, ei numai niște poduri și drumuri facute pentru comoditatea vânătoarei, moștenitorul de tron grai astfel cătra forestierul Gianovski: „Marele principe are dreptate, ursii nu iubescu cladirea de poduri și de drumuri; eu am vinitu aici pentru ca să impuşcu ursi, deci nu me spariu de strapătie; nu potescu comoditate, și deca trebuie, dormu și la jidani polonesi și mâncu cêpa; deca vreu comoditate, rămân — acasa”.

Hymen. *Di George Purcariu*, comptabilu la epitropi'a fondurilor comune dieceselor Aradu și Caransebeșu, la 30 nov. și-a încredințiatu de soția pe domnișor'a Maria Precupasiu din comun'a Nadlacu, comitatul Cînadu.

În Hunedóra s'a înființiatu înainte cu câțva ani o societate istorica și archeologica magiara, ai cărei președinți sînt contele Geza Kuun membru al Academiei unguresci și dr. Fr. Sölyom-Fekete. Scopul acestei societăți este d'a proba prin documente istorice, — că populațiunea originara a acelu comitatu este magiara, și că românii au venit acolo mai târziu. Acésta, firesce, este o problema grea, dar membrii ei, în frunte cu dl Fr. Sölyom-Fekete, aduna la documente, cele mai multe pe unu pretiu bagatelu, dela poporul român. Între aceste sînt multe foarte importante din punctu de vedere românesc; de aceea ar fi bine, ca inteligința româna de acolo să nu lase celu pușin în viitoru ca astfel de documente să ajunga în mâni neromâne, ci să le adune ea și să le daruiesca Asociațiunii transilvane. Apelămu în deosebi la amiculu nostru George Secula, și îl rugăm să ia inițiativ'a în asta privinția!

O noua opera unguresca s'a reprezentatu de curêndu în teatrul naționalu ungurescu din Budapesta. Titlul ei este: „Névtelen hősök” (Eroi fără nume,) libretul de Ed. Tóth, ier music'a de Fr. Erkel. Acesta e întemeiatorul încercărilor de opera originala unguresca, el a și scrisu cele mai multe, dar operele lui nu sînt cunoscute în strainetate. Un'a „Hunyady”, s'a reprezentatu la Viena de cătra o trupa unguresca, dar n'a facutu nici unu efect. Hanslik, cel mai renumitu criticu musicalu, a scrisu atunce în „Presse”, că „music'a acestei opere este o mestecatura de musica italiana, francesa și germăna, cu zama papricata”. Noi amu pute adauge, că Erkel a întrebunțiatu și motive românesci, de es. în „Bánkban” scen'a de pe malul Tisei etc. Nou'a compozițiune a betrânului autoru este inferiôra tuturor lucrărilor sale, și a facutu efectu numai

ca spectacolu, căci a întrodusu pe scena pe honvedii din 1848—9. Publicul a aplaudatu nu ceea ce a auditu, ci ceea ce a vedutu.

Sujetu de comedia. Într'unu orașu provincialu, dora în Sátoralja-Ujhely, unu avocat cu creștinu și fiic'a unui ospetaru jidanu, se iubiau și voiau să sigileze amorul lor înainte altarului. Fêt'a declară, că se va converti, inse preotul nu voiă s'o boteze, pâna ce nu va aretă prin carte de botezu, că a trecut de optu-spre-dece ani, și că prin urmare pôte să faca pasiul acesta. Dar cum să se câștige acel atestatu, fără ca parintii să scia de el? E bine, amorul e inventiosu. Într'una din zile mirele intră în ospetaria, și cerêndu-si vinu, în conversațiune întrebă de ospetaru, că de câti ani e fiic'a lui? Ospetariul respunse, că ea a trecut de optu-spre-dece. Avocatul se aretă foarte veselu, căci, dișe, s'a remașitu cu unu amicu al seu în 500 fl., care dișe că fêt'a e numai de 17 ani, și că pe banii acia vor dá unu mare banchetu tocmai în ospetaria acést'a. Ospetariul, bucurându-se de câștigul eventualu, dete bunu-bucuros unu atestatu, că fêt'a lui a trecut de 18 ani. Peste câteva zile, în comun'a vecina cunun'a se serbă în linisce, și pe diu'a aceea fu comandatu și banchetul. Avocatul aparî de brațu cu fiic'a ospetarului și marturișî totul. Ospetaru se necași, dar n'avu ce face, ci se nvoi.

Frisorul fericitu. Într'una din zilele trecute înainte oficinei frisorului Pittlik din Budapesta se oprî o trasura dela curtea regesca. Unu servitoru îl invită să se urce, căci este chiamatu în castelul regescu spre a tunde pe cineva. El se urcă, și pe cale află, că servitorul care are datin'a să tunga pe Maj. Sa s'a bolnavitu, deci dânsul are să suplinesca pe acela. Frisorul deveni fericitu, căci așa mare onore înca nu i s'a facutu. Să tunga el pe regele! L'a și tunsu, și ca onoraru a capetatu 30 fl. Inse mai multu decât acésta sumu îl ferecesce onorea mare.

Necrológe. *Tiberiu Gr. Tiarinescu*, fiul preotului gr. c. din Beba, Iustin Tiarinescu, a repausatu în noptea de 25 spre 26 novembre, lasându în doliu profundu pe parintele seu și pe muma-sa Aloisia și pe sora-sa Rea Silvia. — *Savu Popovicu*, preotu gr. or. din Silagi lângă Buziașu, a încetat din viétia la 1 decembre în etate de 44 ani: îl gelesce veduv'a sa cu cinci copii minoreni.

Sciri scurte. *Unu procesu de presa* s'a pertractatu sâmbeta la curtea cu jurati în Buda și anume în contra diariului ultra-radicalu „Függetlenség”: autorul articolului, Bela Tóth, a fost condamnatu la închisore de 4 luni, și la mulcta de 400 fl. — *Tinerii magiari din Transilvani'a* cari se afla la studii în Budapesta formêza o societate. — *O trupa francesa*, a lui Deschamps, a începutu să dea reprezentațiuni teatrale în Budapesta: membrii ei se numescu pe afișu: „artistii principelui Carol”. — *In giurul Zagrabiei* iêrasi s'a simțitu câte unu cutremuru de pământu, mai ales în comunele St. Simon și Remetea între munti. — *In clubul boemilor* din Viena e mare nendestulare față de guvernul austriacu: Jerzabec a dișu, că deca guvernul nu va realisa promisiunile facute, boemii se vor întorche la politic'a passivității. — *In Budapesta*, zilele trecute, doi hoti intrara în prevalia unui juvelieru, și faciărindu, că vreu să cumpere ceva, atacara pe acesta și voira să-l omóre; unul fu prinsu, celalaltu scapă: acela se numesce Pospischil, acesta Weisz. — *Unu artistu magiaru*, E. Zajonghy, membru al teatrului ungurescu din Clușu, facêndu o mulțime de datorii, a luat'o pe picioru. — *Academ'a sciintifica croata* în anul acesta nu va ține adunare generala solemna, căci cutremurul de pământu într'atât'a a stricatu noul edificiu al Academiei, care tocmai acuma avea să se 'naugu-

reze, încât restaurarea lui nu se p^ote termina în anul acesta. — *Teatrele din Viena* au redus pretul locurilor, căci din cauză scumpetei lor și a lipsei paralelor publicul nu le p^ote cerceta. — *In valea Lotrului* în Transilvania doi francesi din societatea înalta veneza ursi și capriore. — *Deficitul Austriei*, ce figureza în bugetul anului viitoru, presintatu senatului imperialu, este 34.200.000 fl. — *Tragera loteriei in 4 decembre*: Viena 49, 4, 19, 46, 73; Gratiu 22, 73, 61, 41, 2; Timișoara 14, 43, 61, 27, 25.

Sciri din Români'a. *Armat'a romana* are astadi dupa cum aflăm din „Românul”, 40 regimente de infanteria, 2 batalione de vênatori, 2 batalione de geniu, 14 regimente de cavaleria, 4 regimente de artileria; ier milițiile se afla în cale de organizare. — *Reuniunea femeilor romane din Iasi* arăta cu finea anului seu, adeca la 8/20 nov., 60,497 lei și 74 bani, spesindu pentru scopurile sale 19,388 lei 88 bani; atelierul de croitoria și lengeria al societății sânt frecventate de 72 eleve, în anul acesta au capetatu diploma de maestre 10 eleve. — *Medicii militari din Bucuresci* au înfiintatu o societate; scopul ei este economi'a și ajutarea membrilor. — *Primul esternatu secundaru de fete* s'a deschisu la Bucuresci dumineca a trecutu septemân'a; cu acăsta ocaziune, directorea esternatului, dr'a Enrieta Lupăscu, a ținutu unu discursu, la care a respunsu întâiu dl V. Constantinănescu-Lipanu, apoi vicarul mitropolitului. — *In teatrul nationalu* din Bucuresci în septemân'a trecuta s'a represintatu întâia-ora o opera comica tradusa în românesce; acăst'a e „Nunt'a Janetei” de Victor Massé. — *Dl George Dima*, profesor de musica în Brașovu, precum cetimu în „Bin. Publ.”, fiindu la Bucuresci, fu primitu la palatu de Dômn'a, în faț'a căreia i-a cântatu mai multe bucăti de musica. — *In duminec'a viitoare* se va ține la Galati unu meetingu, precum ni spune acelasi diuaru, asupra cestiuu Dunarei din punctul de vedere al intereselor românesce. — *Calea ferata Marasiesci-Focsiani* s'a inauguratu la 9/21 nov. cu mare entusiasmu. — *Opera italiana* în Bucuresci va deschide stagiunea sa la 1/13 decembre cu vechi'a opera: „Ballo in Maschera”. — *Focul dela monetaria* a causatu, dupa cum spune „Press'a”, perderi de aprôpe 60,000 franci. — *Domnul* a visitatu țilele trecute fabric'a de pâne și mór'a de faina a primariei capitalei și a cercetatu instalațiunea tuturor machinelor, cari erau puse în mișcare de o locomobila de forția de 24 cai. — *Vice-consulu.* Domnul, relativu la legațiunile și consulatele române în străineitate, a aprobatu ca cancelarul consulatului generalu al României din Budapesta să aiba gradul de vice-consulu.

Cronic'a lunei.

Țarin'a noua și membrii familiei imperatesce se aflau în mare disarmonia. Acăsta înse, conform scirilor din Petersburg, s'ar fi complanatu țilele trecute în Livadi'a. Soț'a moștenitorului de tronu a datu esemplu bunu. Sosindu ea cu soțul ei în Livadi'a, țarul a pofit'o să cerceteze cât mai curând pe țarin'a, și dâns'a numai decât a și împlinitu voint'a țarului. Țarin'a tocmai ingenunchiă înaintea unei icône, și zarindu pe noro-sa, remase în starea acăsta și se întorse cătra ea cu mâinile rogătoare, cerându-i iertarea că s'a cununatu cu țarul, ceea ce a facutu numai în interesul copiilor sei. Soț'a moștenitorului i-a respunsu cu iubire, și împacarea fu completa. Fața de mai-marii țerei țarul a purcesu mai drasticu. Odata a ȃisu ministrului Saburoff: „Mei, du-te și te recomanda soț'ei mele!” Sa-

buroff grabi să împlinesca acestu ordinu, și ceialalti numai decât i urmara esemplul.

Noul romanu al lui Disraeli, fostul ministru-președinte al Engliterei, intitulatu „Endymion”, așteptatu cu mare sete, atât de cercurile literarie, cât și de cele politice, în fine a aparutu. Scrierea acăsta n'a multiamitu așteptarea publicului, cu tôte aceste are mare interesu pentru publicul englesu, căci în eroii romanului se recunosc barbatii de frunte din istoria Engliterei, ier istoria a ênsusi eroului revôca în minte viet'a autorului. Acăst'a, firesee, este de ajunsu ca să deștepte mare curiositate într'unu publicu atât de cultu și mare ca cel englesu. Edițiunea prima, ȃece mi de esemplare, a și trecutu, și acuma se tiparesce a două. Editorul operei, Longmans, platesce autorului unu onoraru de 120,000 fl.

Întrebuintarea balonului în timpuri de resbelu. O mulțime de esperințe p^ote seriose, se facu în Englitera cu scopu ȃeca balonul va p^ote servi în timpuri de resbelu, pentru observarea pozițiunilor inimice. Comisiunea însărcinata ridică unu balonu la o înalțime de 2000 metre. dela care distanția se p^ote vedea fôrte bine suprafaț'a pamântului. S'au trasu mai întâiu vr'o câteva bombe, fâra a p^ote nimeri balonul; din cauz'a oscilațiunilor sale în aeru. Înse a 6-a bomba sparse balonul. De unde se vede, că este fôrte periculosu a caletori cu balonul, în timpul resbelului, și mai cu sêma, că nimeni nu va încercă acăsta. O compania de geniu, din armat'a englesa, a fost însărcinata să studieze mesurile cele mai bune, ce potu fi luate, pentru ca acăsta să fia întrebuintata în resbelu.

O femeia advocata. Jurnalele din California anunca, că dn'a Gordon, prim'a femeia advocatu, a aparatu pe unu omu acusatul pentru omoru. Dn'a Gordon eră îmbracata în negru, nu avea altu ornamentu de cât o roza atêrnata la peptu. Întrarea sa în tribunalu a causatu o mișcare generala de emoțiune. În timpul vorbirei sale, aplaudările au cursu de mai multe ori. În fine judecatorii trecându în camer'a de consultare pronuncia urmatorul verdictu: că nu găsescu nici o culpa asupra acusatului. Atunci nôue aplause isbucnescu din tôte părțile. Se ȃice, că dn'a Gordon este juna și frumôsa, și în acelasi timpu și elocinta.

Doctorul Tanner. Agenț'a americana Humply ne aduce următoarea scire: „S'a descoperitu în fine la New-York, că pe timpul pretinsei sale postiri doctorul Tanner a fost hranitu în secretu cu extract concentratu de carne Liebig de cătra medicii supraveghiatori cari erau dupa cum se vede complici ai lui. Americanii sânt furiosi și o mulțime a mersu la Charendon-Hall unde doctorul traiesce ca unu domnu din averea ce i-au procuratu-o gurele cascadele visitorilor sei, mulțimea amenință cu derimarea casei, când din fericire, sosindu trupele, au împrasciatu pe bietii amagiți”.

Sciri străine. *Imperatul Alesandru* s'a rentorsu vineri din Livadia la Petersburg. — *La Londra* pentru biserica St. Pavel se gâtesce unu clopotu de trei sute de măji, care va costă cinci-ȃeci de mi fl. — *O represintatiune de surdo-muti* s'a arangiatu de curând la Paris, în memori'a abatelui Fêpée, fondatorul instrucțiunii surdo-muților; s'a jucat „Bolnavul imaginaru” de Molière, se întelege, că numai cu mimic'a. — *Port'a* a chiamatu sub arme șese-ȃeci de regimente, cu privire la mișcările Greciei.

Proprietaru, redactoru respundiatoru și editoru:

IOSIF VULCANU.